

Lantbruksstyrelsens författningssamling

Veterinära bestämmelser (Vb)

ISSN 0346-5888

Lantbruksstyrelsen

551 83 Jönköping

telefon 036-16 94 20

Lantbruksstyrelsens kungörelse om behandlingen av husdjur i samband med slakt m.m.;

LSFS 1982:12
Vb 5

Saknr L 22

den 22 april 1982.

Lantbruksstyrelsen föreskriver efter samråd med statens livsmedelsverk följande.

Utkom från trycket
den 14 juni 1982.

ALLMÄNT

Kungörelsen gäller vid slakt av hästar, nötkreatur, får, getter, svin och fjäderfä som sker vid slakteri.

Beträffande ilastning, transport samt avlastning av slaktdjur finns bestämmelser i lantbruksstyrelsens kungörelse (LSFS 1981:45) om transport av levande djur.

Lantbruksstyrelsen kan ge dispens från föreskrifterna i denna kungörelse.

*Obs! Rättelseblad.
Rättelsen avser
övergångsbestäm-
melserna, andra
raden, på sidan
4.*

1 DRIVNING

Allmänt

1.1. Hästar och nötkreatur, med undantag av lösdriftsdjur, bör om möjligt ledas individuellt. Nötkreatur och hästar, som inte leds individuellt, skall drivas i drivgång som har direktanslutning till båspall eller box.

1.2. Måste hjälpmedel användas för att driva svin eller får skall detta i regel ske med hjälp av s.k. drivskivor. Vid drivning skall djurens flockbeteende utnyttjas.

1.3. När svin drivs med hjälp av mekanisk drivanordning, bör antalet djur framför varje vägg eller skiva ej överstiga 15. Den mekaniska drivanordningen skall väl ansluta till drivgångens väggar och golv, så att djuren inte kan fastna eller skadas.

1.4. Den mekaniska drivanordningens manöverdel skall placeras så att de djur som drivs kan övervakas tillfredsställande. Reglage för automatisk drivanordning skall vara av återfjädrande typ eller motsvarande.

1.5. Elektriska pådrivare får användas endast i undantagsfall och då bara på nötkreatur och svin. Endast enstaka impulser av högst en sekunds varaktighet får ges. Stiften på den elektriska pådrivaren skall vara avrundade. Elektriska pådrivare får endast ansättas över bakkbensmuskulaturen. Om en pådrivare används skall djuren ha tillräckligt utrymme att förflytta sig på.

1.6. Djuren får inte sparkas eller slås. Svansen får inte hanteras så att smärta uppstår. Djuren får inte lyftas i huvud, horn, öron, svans eller på annat sätt som kan orsaka smärta. Får och lamm får inte lyftas i hud eller ull.

Drivgångar

1.7 Drivgångar i ett slakteristall skall vara utformade så att djuren lätt kan förflyttas framåt utan pådrivning och så att djuren inte skadas av inredningsdetaljer.

1.8 Avståndet mellan stallet och bedövningsutrymmet skall vara så kort som möjligt. Detta är särskilt viktigt vid drivning av svin i drivränna. (Med drivränna avses här anordning som förbinder stalllets drivgång med bedövningsutrymmet). Drivrännans längd bör ej överstiga 10 meter. Framdrivningen i rännan skall ske med största försiktighet. Vid längre raster än 20 minuter skall rännan tömmas på djur.

2 UPPSTALLNING

2.1 Slakteri skall vara försett med stallutrymmen i erforderlig utsträckning. Djur som tillbringar natten på slakteriet skall uppställas så att de kan ligga. Möjlighet skall finnas att binda upp djur. Där klimatförhållandena gör det nödvändigt (t.ex hög luftfuktighet, låg temperatur), skall djuren placeras i väl ventilerade och tempererade utrymmen.

2.2 Golven i lokaler där djur avlastas, drivs eller förvaras skall vara halkfria. Är golvet yta glatt, skall golvet förses med halkskyddande medel. Golven skall vara dränerande och kunna rengöras och desinfekteras.

2.3 Stallet skall vara inrett på sådant sätt att besiktningsveterinären ges möjlighet att utföra föreskriven besiktning av levande djur. Veterinären skall ha möjlighet att t ex ta temperaturen och undersöka juret på kor.

2.4 Djur som bedöms vara ansträngda eller utmattade efter transport skall beredas erforderlig vila före slakt. Om svin varit utsatta för så hög temperatur att de visar tecken på överhettning skall de avkylas genom att duschas med vatten.

2.5 Djurens hälsotillstånd skall kontrolleras minst varje morgon och kväll.

3 VATTEN OCH FODER M M

3.1 Djuren, med undantag av fjäderfä, skall ha fri tillgång till vatten av tillfredsställande kvalitet.

3.2 Vid uppställning under längre tid än 12 timmar skall djur utfodras.

3.3 För djur som ej är uppbundna skall finnas sådana utfodringsanordningar att djuren kan äta utan hinder.

3.4 Höglakterande nötkreatur skall mjölkas med högst 12 timmars intervall.

4 BEDÖVNING

4.1 Bedövning innan slakt innebär att djuret snabbt görs medvetslöst

Ett vedertaget tecken på att detta uppnåtts är bortfall av hörnhinneref-lexen. Medvetandet får inte återkomma under avblodningsmomentet.

LSFS 1982:12

Saknr L 22

4.2 Följande bedövningsmetoder får användas. Annan bedövningsmetod får endast användas efter tillstånd av lantbruksstyrelsen.

Mekanisk bedövning

4.3 Med mekanisk bedövning avses bedövning med bultpistol, slagpistol eller kulvapen. Sådan bedövning är tillåten för samtliga djurslag. Skjutboxen skall utformas så att djurens rörelsefrihet begränsas till ett minimum. Därigenom underlättas att vapnet anbringas rätt. Djurens huvud bör fixeras.

Elektrisk bedövning

4.4 Elektrisk bedövning får användas till svin och fjäderfä. För användning till andra djurslag krävs att lantbruksstyrelsen godkänt utrustningen och tekniken.

4.5 Strömstyrkan skall uppgå till minst 0,3 A. Möjlighet skall finnas att avläsa strömstyrkan under drift.

4.6 Vid elektrisk bedövning av svin är det lämpligt att fixera djuren i s.k. restrainer. Dock får djuren inte lämnas i restrainer under uppehåll i arbetet.

4.7 Vid bedövning av svin är högspänningsbedövning (över 500 V) att föredra. Vid denna bedövningsform får elektroderna placeras på skallen, nacken eller ögon-öronregionen. Vid lågspänningsbedövning (under 500 V) skall elektroderna placeras över ögon-öronregionen.

4.8 Vid elektrisk bedövning av fjäderfä skall elektroderna anbringas så att djurets huvud kommer att ingå i strömkretsen.

5 RITUALSLAKT

5.1 Ritualslakt får endast ske på djur som är bedövade. Se 4. Slakt av kanin och fjäderfä får ske utan föregående bedövning om huvudet hastigt skiljs från kroppen.

6 AVBLÖDNING

6.1 Avblodningen skall påbörjas så snart som möjligt efter det djuret bedövats och helst inom 15 sekunder, dock senast inom 30 sekunder. Vid mekanisk bedövning kan denna tid utsträckas till 120 sekunder. Andra slaktoperationer får endast företas sedan djuret dött.

7 PERSONAL

7.1 Personal som är sysselsatt med hantering, bedövning och avlivning av slaktdjur skall äga erforderliga kunskaper om djurskydd, bedövningsmetoder som används samt om utrustningens rätta handhavande.

7.2 Besiktningveterinär skall tillse att hantering, bedövning och avblodning av slaktdjur sker i enlighet med ovanstående bestämmelser.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1982. Punkterna 1.1 och 1.5 skall gälla för vid kungörelsens ikrafträdande befintliga slakterier fr. o. m. den 1 juli 1985.

INGVAR WIDÉN

Eric Skoglund
(Enheten för allmänna veterinärfrågor)